

7-10944
Gk. 28

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir Politikaları Genel Müdürlüğü

Sayı : B.07.0.GEP.0.03-610/1 209
Konu : Soru Önergesi

13/11/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 10/10/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-88202 sayılı yazı.

Mersin Milletvekili Sayın Ali Rıza ÖZTÜRK' ün tarafıma tevcih ettiği 7/10944 esas numaralı yazılı soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

Vergi oran ya da tutarlarında yapılan değişiklikler ile alınan tasarruf tedbirleri izlenen ekonomik program ile bütçe hedefleri ve gerçekleştirmeleri göz önünde bulundurularak yapılmaktadır.

2012-2014 Dönemi Orta Vadeli Programında 2012 yılı bütçe açığı 21 milyar 104 milyon TL, bütçe açığının GSYH'ye oranı ise yüzde 1,5 olarak öngörülmüştür. Ancak, 2013-2015 Dönemi Orta Vadeli Programda bütçe açığı, bazı gider kalemlerindeki beklenilmeyen artışlar ile büyümeye bağlı olarak gelir performansında ortaya çıkan bozulma nedeniyle 33 milyar 472 milyon TL, GSYH oran olarak ise yüzde 2,3 olarak güncellenmiştir.

2012 yılı bütçe açığının öngörülenin 0,8 puan üstünde gerçekleşecek olmasına neden olan harcama kalemlerinin başında Karayolları Genel Müdürlüğü'nün hızlanan yatırım çalışmaları nedeniyle ortaya çıkan ödenek ihtiyacındaki artışa bağlı olarak sermaye giderleri gelmektedir. İkinci olarak mal ve hizmet alım giderlerinde artış bütçe açığındaki sapmada etkili olmuştur. Mal ve hizmet alımlarındaki bu artışta, kurumlardaki hizmet genişlemesine bağlı olarak ortaya çıkan ihtiyaçlar, özürlü eğitiminden faydalananak kişi sayısındaki artış, okul sütü projesinin uygulamasından doğan ihtiyaçlar, zorunlu eğitimi 12 yıla çıkaran kanuni düzenlemenin etkisi, Karayolları Genel Müdürlüğü'nün yol yapım, bakım ve onarım çalışmalarında kullanılan bitüm alımlarındaki artış önemli rol oynamıştır. Bütçe açığında meydana gelen bu sapmada rol oynayan önemli faktörlerden biri de personel giderleridir. Bilindiği üzere 2012 yılında, kamu görevlilerinin mali ve sosyal haklarında yapılan artışlar ilk defa toplu sözleşme süreci sonunda belirlenmiştir. Bu görüşmeler sonucunda, maaş artış oranları başlangıç ödeneğinin hesaplanmasında dikkate alınan oranın iki puan üzerinde olmuştur. Ayrıca, yılın başında yapılması tahmin edilen enflasyon zammının tahminin üzerinde gerçekleşmesi de personel giderlerini artırmıştır. Van ilinde meydana gelen deprem nedeniyle evlerini kaybeden vatandaşlar için yapılan deprem konutlarının yarattığı ek maliyet de sermaye transferleri kaleminde artış yaratarak bütçe açığındaki artışta etkili olmuştur.

Bütçe açığındaki sapmaya rağmen bütçe dengeleri sağlıklı yapısını korumaktadır. Son 10 yıldır bütçe açığının milli gelire oranı istikrarlı bir şekilde azalmaktadır. 2012 yılı için genel devlet bütçe açığının GSYH'ye oranının yüzde 1,6 olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. Bu oran, Maastricht Kriterinde belirtilen yüzde 3'lük oranın oldukça altındadır. 2013-2015 Orta Vadeli Program dönemi sonunda ise bu oranın yüzde 0,9 olması öngörülmektedir.

Bununla birlikte, kamu borcundaki azalma da devam etmektedir. AB Tanımlı Genel Yönetim Nominal Borç Stokunun GSYH'ye oranının, 2012 yılı sonunda yüzde 36,5'e, 2015'te ise yüzde 31'e inmesi hedeflenmektedir.

Bilindiği üzere, kriz sonrası dönemde Türkiye ekonomisi güçlü bir büyüme süreci yaşamıştır. 2010-2011 yıllarında ortalama yüzde 8,8 büyüyen Türkiye ekonomisi global büyüme liginde üst sıralarda yer almıştır. Ancak, büyümenin kompozisyonunu iyileştirmek ve cari açığı kontrol altına almak için alınan tedbirlerin sonucu 2013-2015 Dönemi Orta Vadeli Programda 2012 yılı büyümesinin yüzde 3,2 olacağı öngörülmektedir. Bu oran, 2012-2014 Dönemi Orta Vadeli Programda öngörülen yüzde 4'lük tahminin 0,8 puan altındadır. Büyüme oranında beklenen bu sapma küresel ekonomide artan belirsizlikten ve yavaşlamadan kaynaklanmaktadır. Nitekim, küresel ekonomideki gelişmelere paralel olarak IMF de geçen yıla göre 2012 büyüme tahminlerini geliştirmekte olan ülkelerde 0,8 puan aşağı çekmiştir.

Ayrıca 2012 yılı için öngörülen yüzde 3,2'lik büyüme oranı dünyada birçok ekonomiye göre de oldukça iyi bir seviyedir. IMF tahminlerine göre Türkiye bu yıl Avrupa'da en hızlı büyüyen ülkelerden biri olmaya devam edecektir.

Bilgi edinilmesini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı